

Examen VMBO-GL en TL

2022

tijdvak 3
dinsdag 5 juli
13.30 - 15.30 uur

maatschappijkunde CSE GL en TL

Bij dit examen hoort een bijlage.

Achter het correctievoorschrift is een aanvulling op het correctievoorschrift opgenomen.

Dit examen bestaat uit 40 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 59 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Criminaliteit en rechtsstaat

tekst 1

“De sfeer in de nacht van zaterdag op zondag tijdens de uitloop van de horeca in Nunspeet was broeierig”, meldt wijkagent Peter van Essen op Twitter. Er waren veel opstootjes waarbij de politie moest ingrijpen. Drie jongeren zijn aangemeld bij Halt.

naar: www.nunspeet.nu van 15 juli 2018

Lees tekst 1.

- 1p 1 De politie bestrijdt criminaliteit en heeft verschillende taken, waaronder de taak opsporing van strafbare feiten.
→ Welke **andere** taak van de politie is te herkennen in tekst 1?

tekst 2

‘Ex-gedetineerden nog te vaak opnieuw in de fout’

Gevangenen vallen veel te vaak in herhaling na hun vrijlating. Bijna de helft van de ex-gedetineerden, 45 procent, gaat binnen twee jaar opnieuw in de fout.

Dat zegt de nieuwe hoofddirecteur van de Dienst Justitiële Inrichtingen. “Een ... van 45 procent kan geen maatschappij zich veroorloven.”

naar: www.telegraaf.nl van 28 augustus 2018

- 1p 2 Wat moet er op de puntjes in tekst 2 worden ingevuld?
- A klassenjustitie
 - B recidive
 - C requisitoir
 - D sociale ongelijkheid

tekst 3

OM wil af van briefgeheim op pakketjes

Het Openbaar Ministerie (OM) wil verdachte postpakketten direct kunnen openen. Het gaat om pakketten die zijn verstuurd via PostNL, waar mogelijk drugs of andere illegale goederen in zitten.

Het briefgeheim maakt het openen van postpakketten en de opsporing van de daders lastig en tijdrovend. Het briefgeheim moet daarom worden opgeheven, zegt een officier van justitie in het tv-programma Nieuwsuur. Het briefgeheim staat in de Grondwet.

naar: www.destentor.nl van 3 december 2018

Lees tekst 3.

- 2p 3 In een rechtsstaat heeft de overheid twee taken, die met elkaar kunnen botsen. Een van deze taken is rechtshandhaving. In tekst 3 staat dat het OM verdachte postpakketten direct wil kunnen openen en daarom het briefgeheim wil afschaffen.
- Leg uit met welke **andere** taak van de overheid deze wens van het OM kan botsen.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Deze wens van het OM kan botsen met de taak ..., want ...

- 2p 4 Hieronder staan vier beweringen over de Halt-straft.
- 1 Jongeren die een Halt-straft uitvoeren, hoeven niet voor de rechter te verschijnen.
 - 2 Jongeren die een Halt-straft uitvoeren, krijgen een strafblad.
 - 3 Jongeren kunnen als Halt-straft een werkstraft krijgen.
 - 4 Jongeren tussen de 19 en 23 jaar kunnen een Halt-straft krijgen.
- Geef van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul juist of onjuist in.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

4 = ...

tekst 4

Vijftig meter lange wheelie¹⁾ kost Katwijker 300 euro

Een wheelie van vijftig meter in Katwijk komt een motorrijder duur te staan. Hij werd veroordeeld tot 300 euro boete en een voorwaardelijke rijontzegging van twee maanden wegens gevaarlijk rijden.

noot 1 wheelie = het rijden op een motor, brommer of fiets met het voorwiel in de lucht

naar: www.omroepwest.nl van 26 augustus 2019

een wheelie

Lees tekst 4.

- 1p 5 Strafrechtelijke sancties kun je indelen in hoofdstraffen, bijkomende straffen en maatregelen.
Waaronder vallen de sancties die de rechter heeft opgelegd aan de motorrijder?
- A een bijkomende straf en een maatregel
 - B een hoofdstraf en een bijkomende straf
 - C een hoofdstraf en een maatregel
 - D twee bijkomende straffen
 - E twee hoofdstraffen
 - F twee maatregelen

tekst 5

Bankovervaller

Een Duitse bankovervaller heeft gebruikgemaakt van zijn juridische recht in de rechtbank voor een vijf dagen lang durende speech. Zijn betoog haalt de internationale media.

Veel hielp de speech overigens niet: de bankovervaller verdwijnt voor 12,5 jaar achter de tralies, bepaalde de rechtbank.

naar: www.telegraaf.nl van 10 oktober 2019

- 1p 6 Over welk onderdeel van een rechtszitting gaat tekst 5?
- A de tenlastelegging
 - B het laatste woord
 - C het pleidooi
 - D het requisitoir

tekst 6

Mag dat: geweld gebruiken als je een inbreker op heterdaad betrapt?

Als je een inbreker op heterdaad betrapt, mag je hem aanhouden. Maar je mag daarbij geen onnodig geweld of wapens gebruiken.

naar: www.indebuurt.nl van 18 juli 2019

Lees tekst 6.

- 1p 7 Waaraan maak je je schuldig als je wel bewust onnodig geweld gebruikt tegen de inbreker?
- A eigenrichting
 - B overmacht
 - C recidive

tekst 7

Voorkomen dat jongeren uit Dordrecht terugvallen in criminele circuit

Jongeren uit Dordrecht in de cel die veroordeeld zijn voor inbraak, overval of straatroof krijgen voortaan hulp om een normaal leven op te bouwen. Daarom gaat uit naam van de burgemeester op 1 maart een re-integratie-officier aan de slag. Die moet ervoor zorgen dat vrijkomende jongeren niet terugvallen in hun oude gewoontes en in plaats daarvan weer naar school gaan en een baan of onderdak krijgen. Nu gaat meer dan de helft van de jongeren die hun straf hebben uitgezeten weer in de fout als ze op vrije voeten komen.

Het gaat om een proef die duurt tot het einde van het jaar, maar de burgemeester gaat ervan uit dat de re-integratie-officier een blijvertje is. "Iedereen heeft er baat bij als dit slaagt. Niet alleen de jongeren waar het om gaat, maar vooral ook de maatschappij. Deze vorm van criminaliteit richt immers veel emotionele schade aan. De gevolgen voor de slachtoffers zijn vaak enorm."

naar: www.ad.nl van 5 februari 2019

Lees tekst 7.

- 1p 8 Wat is het doel van de hulp van de re-integratie-officier aan de jongeren in de cel?
- A genoegdoening
 - B handhaving van de rechtsorde
 - C resocialisatie
 - D vergelding

Zie tekst 7.

- 2p 9 Er zijn verschillende maatschappelijke oorzaken van crimineel gedrag, bijvoorbeeld dat de samenleving steeds anoniemer wordt. Uit tekst 7 blijkt dat met de hulp die de re-integratie-officier de jongeren wil bieden, een van de oorzaken van crimineel gedrag aangepakt kan worden.
- Leg uit welke maatschappelijke oorzaak van crimineel gedrag aangepakt kan worden met de hulp van de re-integratie-officier.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
- De oorzaak die kan worden aangepakt, is ...
want in tekst 7 staat ...

- 1p 10 Uit tekst 7 blijkt dat het criminele gedrag van de jongeren uit Dordrecht immateriële gevolgen heeft.
- Citeer een zin uit tekst 7 waaruit blijkt dat er immateriële gevolgen zijn.

tekst 8

Bewoners centrum durven Kronenburgerpark niet meer in

De politie in Nijmegen gaat extra toezicht houden in het centrum en in het Kronenburgerpark. Bij de politie kwam afgelopen week een aantal meldingen van overlast binnen, zegt een woordvoerder. “Daarom gaan we de komende week extra surveilleren.”

Verschillende inwoners van het centrum zeggen dat zij ‘s ochtends en ‘s avonds niet meer door het Kronenburgerpark lopen met hun hond, sinds ze worden lastiggevallen door mannen.

naar: De Gelderlander van 2 november 2019

Lees tekst 8.

- 1p 11 Onder welke soorten beleid valt het besluit van de politie om extra toezicht te houden?
- A preventief beleid en opsporingsbeleid
 - B preventief beleid en vervolgingsbeleid
 - C repressief beleid en opsporingsbeleid
 - D repressief beleid en vervolgingsbeleid

tekst 9

Twee weken cel voor fietsendief Moerkapelle

Een 34-jarige man is op een snelrechtzitting in Den Haag veroordeeld tot twee weken gevangenisstraf voor een poging een fiets te stelen. Bewoners in Moerkapelle zagen de man aan een fiets rommelen. Toen ze hem daar op aanspraken, zette de man het op een lopen. De buurtbewoners waren echter sneller en zodoende kon hij worden overmeesterd. Kort daarna werd hij overgedragen aan de politie. Volgens de politie moet de man echt van plan zijn geweest de fiets te stelen, gelet op het gereedschap dat hij bij zich had. Er hing de man nog een voorwaardelijke gevangenisstraf boven het hoofd van een eerdere veroordeling voor een soortgelijk misdrijf.

naar: www.ad.nl van 28 september 2019

- 2p 12 Hieronder staan vier beweringen naar aanleiding van tekst 9.
- 1 Als de man de poging om de fiets te stelen binnen zijn proeftijd heeft gedaan, dan moet de man mogelijk nog langer dan twee weken de gevangenis in.
 - 2 Bij de veroordeling van de man is lik-op-stukbeleid toegepast.
 - 3 De man is veroordeeld voor een poging tot een vermogensmisdrijf.
 - 4 In de tekst is een gebrek aan sociale controle te herkennen.
- Geef van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul juist of onjuist in.*
- 1 = ...
2 = ...
3 = ...
4 = ...

tabel 1

geregistreerde misdrijven in Nederland

soort misdrijf	2017	2018
rijden tijdens rijverbod	70	85
joyriding	250	255
weigeren blaastest / bloedonderzoek	340	515
handelen in harddrugs	6.580	7.045
handelen in softdrugs	5.750	6.025
drugsmisdrijf (overig)	220	190

naar: CBS

Bekijk tabel 1.

- 1p 13 Om een beeld te krijgen van de omvang van criminaliteit in Nederland wordt gebruikgemaakt van verschillende soorten onderzoek en statistieken.
Van welk soort onderzoek of statistieken zijn de cijfers in tabel 1 afkomstig?
A daderonderzoek
B politiestatistieken
C slachtofferonderzoek
- 1p 14 Strafbare feiten staan in verschillende wetten of wetboeken, bijvoorbeeld in het Wetboek van Strafrecht.
→ In welke **twee andere** wetten staan de misdrijven in tabel 1?
- 2p 15 Hieronder staan vier beweringen over de rechter.
1 De rechter bepaalt hoe hoog de maximumstraffen in het Wetboek van Strafrecht zijn.
2 De rechter mag in zijn uitspraak rekening houden met de achtergrond van de verdachte.
3 De rechter opent een rechtszitting door de tenlastelegging voor te lezen.
4 De rechter spreekt het vonnis uit.
→ Geef van elke bewering aan of deze juist of onjuist is.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul juist of onjuist in.
1 = ...
2 = ...
3 = ...
4 = ...

tekst 10

CDA Brabant wil drugshandel bij evenementen verminderen

De provincie moet eisen stellen aan festivals in Brabant als het gaat om drugspreventie en handhaving. En de provincie moet onderzoeken hoe het gebruik van drugs en de handel erin verminderd kan worden. Dat stelt Statenlid Marcel Deryckere (CDA) in schriftelijke vragen aan

naar: www.dtvnieuws.nl van 16 juli 2019

- 1p 16 Wat moet er op de puntjes in tekst 10 worden ingevuld?
- A de gemeenteraad
 - B de regering
 - C het College van Burgemeester en Wethouders
 - D het College van Gedeputeerde Staten

afbeelding 1

Heeft u een probleem met de overheid? De ... staat voor u klaar.

bron: www.beklijf.nu

Bekijk afbeelding 1 en lees de zin onder de afbeelding.

1p 17 Wat moet er op de puntjes onder afbeelding 1 worden ingevuld?

- A commissaris van de Koning
- B Hoge Raad
- C Nationale ombudsman
- D officier van justitie

tekst 11

Over wijn bij de kapper

In de zomer van 2018 diende VVD-Kamerlid Ziengs een wetsvoorstel in om 'blurring', het vermengen van horeca en detailhandel, mogelijk te maken. Een glas wijn bij de kapper zou dus moeten kunnen.

naar: www.wijnwijs.eu van 16 juli 2019

- 1p 18 Kun je uit tekst 11 afleiden of VVD-Kamerlid Ziengs in de zomer van 2018 lid is van de Eerste Kamer of van de Tweede Kamer? Geef een verklaring voor je antwoord.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul je antwoord aan.

Ja, Kamerlid Ziengs is lid van de ... (kies uit: Eerste/Tweede) Kamer, want ...

of

Nee, dat kun je niet weten, want ...

tekst 12

Bar sluit per direct

Tijdens een zaterdagnacht vond een ernstig geweldsincident plaats in een horecagelegenheid in Arnhem. Dit was niet de eerste keer dat zich misstanden en geweldsincidenten bij de bar voordeden. De ... vindt dat deze aaneenschakeling van ernstige incidenten de openbare orde en veiligheid aantasten. Daarom heeft hij de bar per direct gesloten.

naar: www.arnhemsekoerier.nl van 12 april 2019

- 1p 19 Wat moet er op de puntjes in tekst 12 worden ingevuld?
- A burgemeester
 - B commissaris van de Koning
 - C korpschef van de politie
 - D officier van justitie

tekst 13

Bewijs voor machtsmisbruik

Topambtenaren van de Belastingdienst hebben opzettelijk toeslagen voor kinderopvang stop laten zetten, zelfs in zaken waarin al vaststond dat ouders er wel gewoon recht op hadden. De onrechtmatige¹⁾ stopzettingen werden tot op het hoogste niveau bij de Belastingdienst besproken. Dit bewijs voor machtsmisbruik door de Belastingdienst duikt op in documenten die de staatssecretaris van Financiën openbaar maakte na een verzoek van RTL Nieuws en Trouw.

noot 1 onrechtmatig = in strijd met de wet

naar: www.rtlnieuws.nl van 18 november 2019

Lees tekst 13.

- 2p 20 De massamedia hebben verschillende functies voor democratische besluitvorming, bijvoorbeeld de functie meningsvorming en de functie aandragen van onderwerpen voor de politieke agenda.
→ Leg uit welke **andere** functie voor democratische besluitvorming RTL Nieuws en het dagblad Trouw vervuld hebben.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

De functie ... (vul functie van de massamedia voor democratische besluitvorming in), want uit tekst 13 blijkt ...

Zie tekst 13.

- 1p 21 Leg uit wie in het parlement uitleg moet geven over het handelen van de topambtenaren in tekst 13. Kies uit de:
- 1 directeur van de Belastingdienst,
 - 2 staatssecretaris van Financiën,
 - 3 topambtenaren van de Belastingdienst.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

De ... (vul nummer in), want ...

- 1p 22 De sociaaldemocratische en de liberale stroming verschillen op verschillende terreinen van mening. Op het gebied van sommige kwesties zijn ze het echter ook vaak met elkaar eens.
Op het gebied van welke kwesties zullen de standpunten van de sociaaldemocratische en de liberale stroming het meest overeenkomen?
- A op het gebied van criminaliteit, zoals de mate van repressieve en preventieve maatregelen
 - B op het gebied van morele kwesties, zoals abortus
 - C op het gebied van sociaaleconomische kwesties, zoals de hoogte van uitkeringen

tekst 14

Tweede Kamer wil statiegeld op blikje

Wie een blikje frisdrank koopt, moet daarover straks statiegeld betalen. Een Kamermeerderheid wil de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat dwingen om een systeem op te zetten voor statiegeld op blik. Op initiatief van regeringspartij ChristenUnie komt er een ... te liggen met deze wens, die mede is ondertekend door coalitiepartners CDA en D66. Ook het linkse blok van SP, GroenLinks en PvdA is groot voorstander van statiegeld op blik, waarmee een meerderheid ontstaat.

naar: www.ad.nl van 10 oktober 2019

- 1p 23 Wat moet er op de puntjes in tekst 14 worden ingevuld?
- A amendement
 - B enquête
 - C interpellatie
 - D motie

tekst 15

Minister: interessant idee om op je 16e al te mogen stemmen

De leeftijd waarop je mag stemmen, moet omlaag van 18 naar 16 jaar. Dat zegt een belangrijke adviesraad van de regering. Minister Ollongren (Binnenlandse Zaken) noemt het een interessant idee. "We hebben een mooie uitdrukking: jong geleerd is oud gedaan. Daar zit wat in." VVD-fractievoorzitter Dijkhoff is geen voorstander van verlaging van de kiesgerechtigde leeftijd. Dijkhoff moet het rapport nog lezen, maar denkt niet dat het hem op andere gedachten zal brengen.

naar: www.rtlnieuws.nl van 24 juni 2019

Lees tekst 15.

- 1p 24 Ollongren is minister namens de politieke partij D66.
→ Bij welk uitgangspunt van D66 past het advies uit tekst 15?

Zie tekst 15.

- 1p 25 De parlementaire democratie heeft een aantal kenmerken. Op welk kenmerk van de parlementaire democratie heeft tekst 15 betrekking?
- A Besluiten in het parlement worden met meerderheid van stemmen genomen.
 - B Er is algemeen kiesrecht.
 - C Er zijn geheime verkiezingen.
 - D Er zijn vrije verkiezingen.

- 2p 26 Stemmen is een manier waarop burgers invloed kunnen uitoefenen op de politieke besluitvorming, net zoals demonstreren of het verzamelen van handtekeningen en die aanbieden aan politici.
→ Noem nog **drie andere** manieren waarop burgers invloed kunnen uitoefenen op de politieke besluitvorming.

tekst 16

Eén 'reserveminister' afwezig bij Prinsjesdag

Eén minister zal afwezig zijn bij de ceremonie op Prinsjesdag dit jaar. Diegene houdt zich als de 'aangewezen overlevende' schuil op een geheime locatie tijdens de troonrede. Hij of zij moet het landsbestuur overnemen als de Ridderzaal getroffen zou worden door een terreuraanslag of een andere ramp waarbij de kabinetsleden omkomen.

naar: NRC Handelsblad van 31 augustus 2019

Lees tekst 16.

- 1p 27 Waarbij zal die aangewezen minister afwezig zijn?
- A behandeling van de begroting door het parlement
 - B bekendmaking van de plannen van de regering voor het komende jaar
 - C opstellen van de regeringsverklaring
 - D voorlezen van het regeerakkoord van de regering voor de komende vier jaar

tabel 2

De fracties van de regeringspartijen in de Eerste Kamer na de verkiezingen op 27 mei 2019

partij	aantal zetels
VVD	12
CDA	9
D66	7
ChristenUnie	4

naar: www.eerstekamer.nl/fracties

- 1p 28 Tabel 2 laat de fracties van de regeringspartijen in de Eerste Kamer zien na de verkiezingen in mei 2019.
Hoeveel zetels komt de regering in de Eerste Kamer tekort voor een meerderheid?
- A 6
 - B 9
 - C 19
 - D 44

tekst 17

Europese ministers van Financiën wijzen nieuwe lijst van witwaslanden af

Een nieuwe zwarte lijst die Europese lidstaten moet helpen witwassen aan te pakken, is unaniem afgewezen door de ministers van Financiën. Doordat er onlangs nieuwe richtlijnen zijn opgesteld om witwassen en terrorismefinanciering tegen te gaan, dreigen meer landen op de zwarte lijst te komen.

naar: www.nos.nl van 7 maart 2019

Lees tekst 17.

- 1p 29 Welke Europese instelling heeft tegen de nieuwe lijst gestemd?
- A de Europese Commissie
 - B de Raad van de Europese Unie
 - C het Europees Hof van Justitie
 - D het Europees Parlement
- 1p 30 Welke instelling van de Europese Unie mag als enige wetsvoorstellen indienen?
- A de Europese Commissie
 - B de Raad van Ministers
 - C het Europees Parlement
- 2p 31 Hieronder staat een aantal uitgangspunten van verschillende politieke stromingen in Nederland.
→ Wat zijn twee uitgangspunten van de sociaaldemocratische stroming?
Kies **twee** nummers uit onderstaand rijtje.
- 1 deregulering
 - 2 internationale solidariteit
 - 3 nationalisme
 - 4 rentmeesterschap
 - 5 veel ruimte voor de vrije markt
 - 6 verkleinen van verschillen in macht en welvaart

Analyse maatschappelijk vraagstuk: dakloze jongeren

Bij de beantwoording van de vragen 32 tot en met 40 maak je gebruik van de teksten 1 tot en met 3 van het bronnenboekje.

Lees tekst 1.

- 2p 32 Een maatschappelijk vraagstuk als dakloze jongeren kun je vanuit vier verschillende invalshoeken bekijken, bijvoorbeeld vanuit de sociaal-culturele invalshoek.

→ Leg uit welke **twee andere** invalshoeken naar voren komen in de regels 1-10 van tekst 1.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

1 De ... invalshoek komt naar voren, want ...

2 De ... invalshoek komt naar voren, want ...

Zie tekst 1.

- 2p 33 Tekst 1 is verschenen op de website van de NOS. Niet alles wat er gebeurt, verschijnt in een krant, op een website, of wordt uitgezonden door een televisiezender. Bij de selectie van nieuws spelen een aantal criteria een rol.

→ Noem **twee** selectiecriteria die een rol gespeeld kunnen hebben bij de beslissing van de NOS-redactie om tekst 1 te plaatsen op de website van de NOS. Geef bij beide selectiecriteria een verklaring waarom het criterium een rol gespeeld kan hebben.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Selectiecriterium 1: ... want ...

Selectiecriterium 2: ... want ...

Zie tekst 1.

- 1p 34 Zo objectief mogelijke nieuwsverstrekking moet voldoen aan drie criteria. Een criterium is het scheiden van feiten en meningen.

→ Leg uit of in tekst 1 wel of niet aan het criterium 'scheid van feiten en meningen' is voldaan.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

In tekst 1 is ... (wel/niet) aan het criterium voldaan, want ...

Lees tekst 2.

- 4p 35 Het onderwerp dakloze jongeren is een maatschappelijk vraagstuk. Een maatschappelijk vraagstuk heeft een aantal kenmerken. Een kenmerk is dat het vraagstuk de aandacht krijgt van de media.
→ Noem **twee andere** kenmerken van een maatschappelijk vraagstuk en geef voor elk kenmerk aan waarom uit tekst 2 blijkt dat dit kenmerk van toepassing is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Kenmerk 1: ...

Dit blijkt uit tekst 2, want ...

Kenmerk 2: ...

Dit blijkt uit tekst 2, want ...

Zie tekst 2.

- 1p 36 In welke zin van tekst 2 komen vooroordelen over daklozen naar voren?
- A “Alle aandacht voor het onderwerp is in ieder geval positief, nu moeten we ervoor zorgen dat het aantal daklozen afneemt”, legt Van der Kolk uit.
 - B “De overheid heeft steken laten vallen en deze jongeren laten zwemmen”, zei Blokhuis op een conferentie over dak- en thuisloze jongeren.
 - C In tien jaar tijd is het aantal daklozen in Nederland meer dan verdubbeld.
 - D Vaak zijn er ideeën over daklozen, dat ze verslaafd zijn of uit probleemgezinnen komen.

Lees tekst 3.

- 2p 37 Stichting Zwerfjongeren Nederland (SZN) is een belangengroep van dak- en thuisloze jongeren. Een kenmerk van belangengroepen is dat ze bepaalde belangen nastreven.
→ Noem een **ander** kenmerk van belangengroepen en geef aan waarom uit tekst 3 blijkt dat Stichting Zwerfjongeren Nederland daaraan voldoet.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Kenmerk: ...

SZN voldoet daaraan, want uit tekst 3 blijkt ...

Zie tekst 3.

- 2p 38 Stichting Zwerfjongeren Nederland kan verschillende machtsmiddelen inzetten om voor de belangen van dak- en thuisloze jongeren op te komen.
→ Leg uit welk machtsmiddel te herkennen is in tekst 3.
→ Noem nog een **ander** machtsmiddel dat een belangengroep kan inzetten om voor haar belangen op te komen.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Een machtsmiddel dat te herkennen is in tekst 3 is ..., want ...

Een ander machtsmiddel: ...

- 3p 39 Stel dat je de beeldvorming over dakloze jongeren of daklozen in het algemeen wilt beïnvloeden via de media. Je wilt dat mensen een positiever en meer divers beeld van daklozen krijgen. Er zijn verschillende theorieën over de beïnvloeding van mensen door de massamedia. Een daarvan is de multi-step-flow-theorie.
- Leg uit hoe de beïnvloeding van mensen volgens de drie stappen van de multi-step-flow-theorie verloopt.
 - Beschrijf vervolgens een manier waarop jij de beeldvorming van mensen over daklozen zou proberen te veranderen als je uitgaat van de multi-step-flow-theorie. **Let op:** Je hoeft alleen de eerste stap te beschrijven.
- 3p 40 Nederland is een verzorgingsstaat. In een verzorgingsstaat heeft de overheid de taak om voor bepaalde zaken te zorgen. Zo heeft de overheid bijvoorbeeld tot taak om te zorgen voor voldoende werkgelegenheid.
- Noem een **andere** taak die de overheid in een verzorgingsstaat heeft, waarbij een maatregel past die de overheid volgens jou zou kunnen of moeten nemen om dakloze jongeren te helpen.
 - Noem een maatregel die de overheid volgens jou zou kunnen of moeten nemen om dakloze jongeren te helpen, die past bij de door jou genoemde taak van de overheid in een verzorgingsstaat.
 - Leg vervolgens met behulp van informatie uit het bronnenboekje uit waarom deze maatregel dakloze jongeren kan helpen.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
Een andere taak die de overheid in een verzorgingsstaat heeft: ...
Een hierbij passende maatregel die de overheid zou kunnen of moeten nemen om dakloze jongeren te helpen is ...
Dit kan dakloze jongeren helpen omdat in tekst ... (vul nummer van de tekst in) staat ...

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.